

بزم رزم

بازی‌اش در نقش خان‌قادر، یکی از غافلگیری‌های سریال «رازِ باقا» بود، رئیس یک قبیله عجیب و غریب که نقش پدِرخوانده‌وار خود را با جدیت کامل بازی می‌کند و از قضا همین هم کم‌دی نقش و قصه را افزایش می‌دهد. یکی از دلایل موفقیت این نقش، به جز متن خوب و قرار دادن شخصیت در موقعیت‌های ظاهراجدی اما در باطن کم‌دی، بازی خوب و متفاوت جعفر دهقان است. این تفاوت البته نقش پررنگ‌تری در خوشایند مخاطبان دارد، چون بازیگر نقش در انتخابی جسورانه و خارق‌عادت، واقعا آن پیشینه ذهنی مخاطب را کنار زد و در قالب شخصیتی یکسره متفاوت بازی کرد. جعفر دهقان راز سال‌های دور با نقش‌هایی مرتبط با جبهه و جنگ به یاد می‌آوریم و همانقدر که می‌توان از فیلمسازی چون ابراهیم حاتمی‌کیا، رسول ملاقلی‌پور و جمال شورشجه به عنوان سردران سینمای مقاومت نام برد، دهقان هم یکی از شمایل‌های سینمای جنگ و دفاع مقدس است و حضور موفق و متعدد او در این زمینه، در کارنامه‌اش سنگینی می‌کند و خروج او از این قالب آشنا، کار راحتی نیست؛ هم تهیه‌کننده‌ها و کارگردان‌های سینما و تلویزیون که معمولا اهل ریسک و خطر نیستند، چندان برای نقش‌های متفاوت سراغ دهقان نمی‌روند و هم شاید خود دهقان به علت نبود پیشنهاد‌های مناسب در این زمینه به‌ناچار و برای فعالیت مستمر در بازیگری، به نقش‌های مشابه تن داده باشد.

با وجود این هربار که دهقــان بخت مواجــهه با نقش متفاوت را داشته و چنین نقش‌هایی به او پیشنهاد شده، به‌خوبی از پس بازی در آنها برآمد و نشان داد فارغ از علقه‌ها و باورهایش برای بازی در نقش‌های مرتبط با فضای جبهه و جنگ، به عنوان بازیگر، توانایی و قابلیت حضورهای تازه را دارد. به جز این مثال اخیر و حضور موفق در نقش خان‌قادر، دهقان پیشتر در سریال مسافـر زمان ۲ و در نقش اشکبوس هم بازی جالبی داشت و باز هم با یک حضور جدی و در نقش آدمی آمده از دل تاریخ در جامعه امروز، کم‌دی جلوه می‌کرد و خنده می‌گرفت. بازی‌اش در ریتیم‌خانه ایران و به نقش یک شخصیت طماع یهودی و حضورهایش در قالب رضاشاه در سریال معمای شاه و ماکسیمیلیانوس در سریال مردان آنجلس، از جمله نقش‌های متفاوت دهقان است.

همه اینها را نوشتیم اما همچنان شمایل دهقان مصمم و رزمنده در سینمای جنگ و مقاومت و بزم رزم او حضور برجسته‌ای در خاطرات ما دارد؛ از بلمی به‌سوی ساحل و پرواز در شب تا هراس و عملیات کُرکوک، یکی از نقش‌های ماندگار دهقان که او را به سیمرغ نقش‌مکمل جشنواره فیلم فجر هم رساند، شخصیت رضا در حماسه مجنون اجمال شورشجه) است؛ یک معاون گردان جوان و جسور جنگ که چالش‌هایش با فرمانده، محرک درام می‌شود. صلابت‌نقش هم با صداییشگی بهرام زند، تقویت می‌شود و به مانایی شخصیت کمک می‌کند.

برای دیدن سکانسی از حماسه مجنون، کیوآرکد را اسکن کنید

«کم‌دی‌تر» در نوبت پانزدهم

رمان «کم‌دی‌تر» نوشته سیدمهدی شجاعی در ۲۰۴ صفحه‌رقعی توسط انتشارات کتاب نیستان به چاپ پانزدهم رسید.

این اثر که از چهار فصل زمستان، پاییز، تابستان و بهار تشکیل شده، نگاهی است متفاوت و نقادانه به فضای انتظار جامعه امروز. رمان با یک اتفاق شگفت و غریب آغاز می‌شود، جشن نیمه‌شعبان و مجلسی پرشور و بسیاری که فریاد «آقا بیا» سر داده‌اند. در این میان جوانی و فریادی که: «آقایا...» این شروع جذاب ما را با شخصیت‌هایی آشنا می‌کند که همه

مدعی انتظارد اما وقتی هنگام عمل می‌رسد و هنگامه عمل به شعارها فرامی‌رسد، به آن چیزی که مدعی بودند، عمل نمی‌کنند. رمان در فضایی مکاشفه‌گونه و بی‌زمان پیش می‌رود و مواجهه همه آدم‌ها را با قصه‌ظهور می‌بینیم و البته کشف چرایی «آقایا» ی جوان، شجاعی در این رمان همه افشار و همه آدم‌ها را با پهنه‌هایشان برای نخواستن امر ظهور، دقیق و ظریف معرفی می‌کند؛ تا آنجا که حتی به راوی هم رحم نمی‌کند و در فضایی بسیار بدیع، خودش را هم در معرض این امتحان می‌گذارد. نویسنده در

گفت‌وگو

گفت‌وگو با عادل یزدوده کارگردان «حادثه‌ای در شهر عروسک‌ها»

دو سالن نیم بند برای تئاتر کودک کافی نیست

در آستانه‌برپایی نوزدهمین جشنواره تئاتر عروسکی، این سال‌ها با فراز و نشیب‌های بسیاری همراه بوده؛ به نظراتان برپایی این رویداد چقدر به رونق‌نمایش عروسکی کمک می‌کند؟

مطمئنا هر فضایی تلطیف‌تر شود، نتیجه‌اش رسیدن کالای فرهنگی و هنری به خانواده‌هاست و متمرثم‌ر خواهد بود و با حفظ و حراست و پشتیبانی همه‌جانبه ارگان‌های ذی‌ربط از ارشاد و کانون پرورش فکری تا صدا و سیما و همه باید دست به دست هم بدهیم تا این کالای تربیتی و آموزشی در اختیار خانواده‌ها قرار نگیرد. من متاسفم برای خودم چون فقط در تهران اجرا می‌کنم و نمی‌توانم به شهرهای دیگر بروم، تازه باید عاجزانه درخواست هم بدهم! خب خودشان باید بخواهند، گروه ما آماده خدمت فرهنگی است و دوستان نباید منتبت خودشان را بیش از این رواج بدهند. «ما» بودن بهتر است و باید کنار هم باشیم، ما باید به بچه‌ها خدمت کنیم و چیزی بالاتر از این نیست که بچه‌ها بخندند و به هیجان بیایند؛ نباید این حس را دریغ نکنیم.

مدیر مرکز هنرهای نمایشی از تخصیص سالن به نمایش‌های عروسکی خبر داده‌است؛ سالن‌های ویژه نمایش عروسکی چه تئتری در مسیر تولید این‌گونه‌نمایش‌ها دارد؟

فوق‌العاده است! در حال حاضر تعداد سالن‌ها به اندازه ظرفیت جمعیت تهران نیست اما آیا با همین دو سالن نیم بند تالار هنر، پارک لاله و چند فرهنگسرا می‌توان کار کرد؟ به نظر من اصلا ما هنرمندانی داریم که برای کودک و نوجوان کار می‌کنند و نباید یک لحظه بیکار و منتظر اجرا باشند. آیا پرونده نمایش من باید با ۴۵ اجرا بسته شود؟ آیا نمی‌توان شرایطی را فراهم کرد که در طول سال اجرا شود که هم منبع درآمدی برای من و گروه است و هم کالای فرهنگی را در اختیار خانواده‌ها قرار می‌دهد، من ۱۴۰۱۲ سال است بازنشسته شدم و حقوق دریافتی‌ام پنج میلیون تومان است. من لیسانسه و استاد دانشگاه هستم چرا باید پنج میلیون دریافت کنم؟ اشکال ندارد اما اگر شرایط کاری فراهم شود من هم می‌توانم با خاطری خوش درباره کالای فرهنگی بیشتر فکر کنم، بنویسم و خلق کنم. مگر ماکم خلق کرده‌ایم؟ «شهر موش‌های ۲»، «خونه مادر بزرگه»، «زی زی گولو» و... وقتی این توانمندی وجود دارد چرا از آن بهره‌برداری صورت نمی‌گیرد و محیطی فراهم نمی‌شود تا ما در اقصی نقاط ایران بگردیم و این کالا را در اختیار خانواده قرار دهیم.

بچه‌های چندنسل قبل با آثار شما بزرگ شده‌اند و خاطرات شیرینی دارند، حیفا است کودکان این دوره از آن بی‌بهره باشند!

باید فضا را فراهم کرد. من دیگر در ۶۶ سالگی نباید دنبال این خانم و آن آقا و تهیه‌کننده بروم. باید بفهمند ما چه کسی هستیم؛ من باید دوباره خودم را به چه کسی معرفی کنم که من عادل یزدوده هستم؟! اسمم را در که گوگل سرچ کنید پدر عروسکی ایران را می‌آورد. بسیار خب؛ برای این «پدر عروسکی ایران» شرایطی را فراهم کنید که بتواند هنرش را اشاعه بدهد.

بی‌اغراق عادل یزدوده سهم زیادی در شکل دادن دنیای کودکان این سرزمین دارد و ایام کودکی و نوجوانی بسیاری از ما را خوش‌تر و خاطره‌انگیزتر کرده است. او را پدر عروسکی ایران می‌دانند و ردپایش در ساخت مهم‌ترین و شاخص‌ترین شخصیت‌های عروسکی دیده می‌شود. این روزها نمایش «حادثه‌ای در شهر عروسک‌ها» به کارگردانی یزدوده در سالن گلستان کانون پرورش فکری به اجرا درآمده و تا پایان تیرماه برقرار است. اولین اجرای این نمایش حدود ۵۰ سال پیش در مرکز تئاتر کانون پرورش بود و این سومین بار است که طی این چند دهه روی صحنه می‌رود. با این نویسنده و کارگردان درباره اجرای این نمایش به گفت‌وگو نشستیم که در ادامه می‌خوانید.

مباکریمی گروه فرهنگ و هنر

نسل جدید هم از آن لذت ببرند و من خوشحالم که این نمایش تاریخ مصرف و انقضا ندارد.

دقیقا در عصر تلویزی مواجهه بچه‌ها با زندگی تغییرات بسیاری داشته اما استقبال از این نمایش در طول نسل‌های متعددی همچنان با برجاست؛ به نظر خودتان راز موفقیتش چیست؟

یکی از مهم‌ترین رازهای موفقیتش این است که واقعا عروسکی است و برای کودک و نوجوانان ۱۰ تا سال نوشته شده و این رده سنی را به شدت تحت تاثیر قرار می‌دهد و بچه‌ها هم با آن همذات‌پنداری می‌کنند. وقتی با بچه‌ها صادقانه بازی می‌کنید کنارتان هستند اما اگر نرینگ و حقه‌ای در کارتان باشد از شما دور می‌شوند. یکی از خصوصیات بارز این نمایش خالص بودنش است، این نمایش فرآیند و برآیند برخورد دو نیروی خوب و بد است و در دنیا نیز با همین شیوه هویت پیدا می‌کند.

قصه ندارید با تماشاخانه سیار کانون آن را به شهرهای دیگر هم ببرید؟

من مشکلی ندارم، اگر ساز و کارش فراهم شود چرا که نه! امیدوارم بتوانم نمایشم را برای جشنواره عروسکی هم بفرستم، خوشبختانه هیچ ممیزی هم ندارد و تنها بچه‌ها را در ۴۵ تا دقیقه به دنیای نمایش عروسک‌ها می‌برد.

متاسفانه ۱۴ عدد از عروسک‌هایی که من و کامبیز سال ۷۲ ساخته بودیم کم شد و هیچ‌کسی هم مسؤولیت آن را قبول نمی‌کند.

این عروسک‌ها کجا نگهداری می‌شدند؟ ماینچ جعبه داریم که تمام وسایل، عروسک‌ها و وسایل صحنه در آنها بود و در مرکز تئاتر از آنها حفاظت می‌شد. البته کسی که خبر داشت عروسک‌ها داخل آن است امکان دسترسی داشته است. ما همیشه با این عروسک‌ها تمرین می‌کردیم اما در این سه سال نیست و نابود شدند و بیشتر از ۱۳ تا ۱۴ تای آنها را برده‌اند. خوشبختانه من در ایام کرونا برای دل خودم یک سری عروسک ساختم و اگر آنها نبودند این نمایش بدون عروسک باقی می‌ماند. به هر حال هر که عروسک‌های ما را عاریه گرفته، برده و دیگر نمی‌خواهد برگرداند. امیدوارم آن عروسک‌ها یک جوری دق دلی من و کامبیز صمیمی مفخم را از آنها دریابانرند.

من غصام خیلی زیاد است، اما اینقدر به قلب پاک بچه‌های این مرز و بوم ایمان دارم که توانستم مجدداً آن کار را از صفر شروع کنم و خیلی خوشحالم جماعتی که در این عصر با پدیده‌های فناوری سروکار دارد با زیباترین هیجانات کودکی و نوجوانی‌شان این نمایش را می‌بیند و کیف می‌کند. برای من بسیار عجیب بود که چطور ممکن است این نمایش اینقدر تاثیر درستی داشته باشد که حتی بچه‌های

هشتمین جشنواره بین‌المللی فیلم شهر از ۲ اثر تلویزیونی تجلیل کرد

اندکی زیبایی شهری

جشنواره‌های سینمایی برگزار می‌شوند تا حاصل تلاش اهالی سینما مورد قدردانی قرار بگیرد و جشنواره‌های موضوعی انگیزه‌ای هستند برای جریان‌سازی‌های موضوعی در سینما. جشنواره فیلم شهر که به‌هشتمین دوره‌اش رسیده، فرصتی است برای تجلیل از آثاری که شهر را به عنوان موضوع انتخاب کرده و به آن پرداخته است. در جشنواره فیلم شهر امابه استناد اظهارات محمد خزاعی، رئیس سازمان سینمایی به قدر کفایت زیبایی‌های شهر مورد توجه هنرمندان نبوده است. خرابی در مراسم افتتاحیه هشتمین دوره این جشنواره، به نکاتی درباره فیلمسازی

گروه فرهنگ و هنر

نه به سینمای ملی

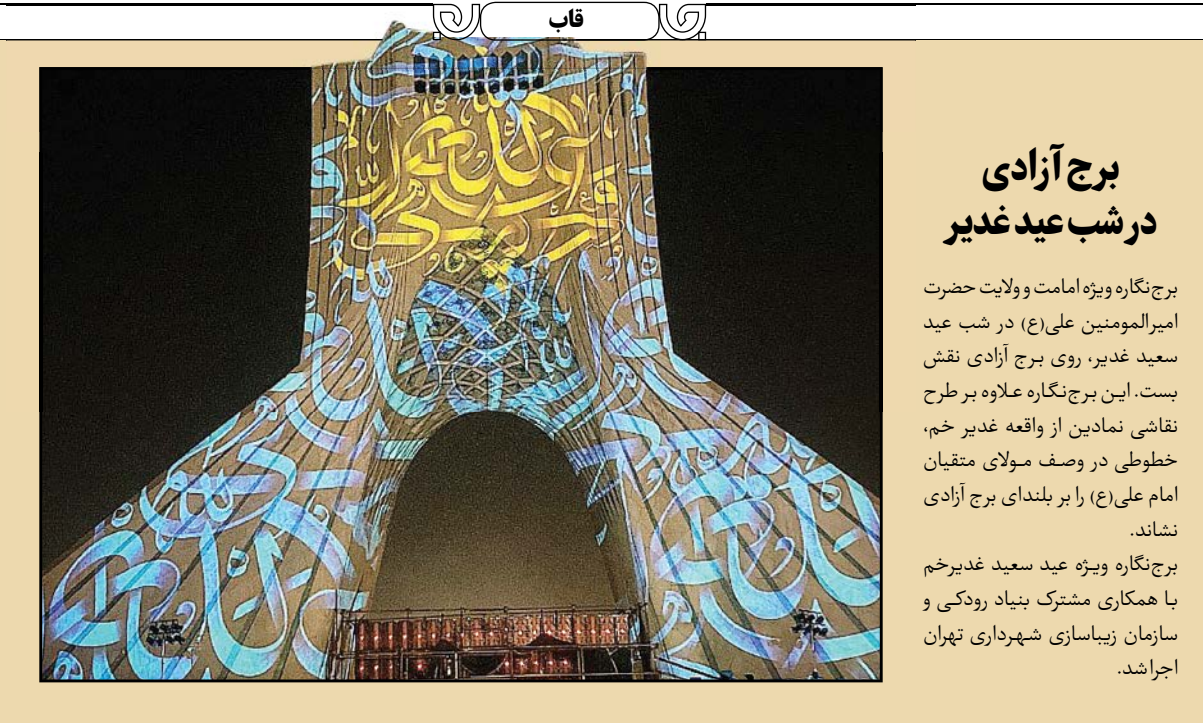
رئیس سازمان سینمایی معتقد است، باید تلاش کرد تصویر زیبایی‌های تهران را هم نمایش داد که در آثار سینمایی ثبت و ضبط شوند. او در این باره گفت: بسیاری از اوقات در خارج از کشور وقتی راجع به

گزارش

دستاوردها، زیبایی‌ها، هویت، فضای تمدنی و آداب و رسوم تهران می‌گوینم، تعجب می‌کنند. بسیاری از مسافران خارجی وقتی وارد تهران می‌شوند، می‌گویند چنین تصویری از تهران نداشتیم، چون سینمایی که از تهران ارائه شده، کم کاری کرده‌است و معمولا تصویر غلطی از آن منتقل می‌کرده و تراوشات ذهنی کارگردان یا فیلمسازان بوده‌است. کسانی که در عرصه فرهنگ و هنر تلاش می‌کنند باید در تبیین جایگاه مردم و کشور تلاش کنند و باید به فکر تاثیرگذاری اثر هم باشیم. ۸۵ درصد فیلم‌هایی که درباره تهران ساخته می‌شود، درباره آسیب‌های شهری است. آیا زیبایی‌های دیگری نیست که به تصویر بکشیم و باید با رویکرد سیاه‌نمایی آن اثر ساخته شود؟ قطعاً این‌گونه نیست و باید تلاش شود تصویر خوبی از تهران در آثار سینمایی ارائه کنیم تا ثبت و ضبط شود. سینما باید به سمت هویت ملی برود نه سینمای ملی.

«کم‌دی‌تر» همه آفت‌های انتظار را با شخصیت‌های قصه‌اش برای مخاطب روایت نمی‌کند، بلکه به تصویر می‌کشد و آن را نشان می‌دهد. انسان‌های مدعی انتظار و منتظر ظهور غریبه نیستند؛ خودمانیم و شجاعی در رمانش به خوبی به این زبان دست یافته که وقتی از هر قشر و صف و گروهی یک نمونه آورده با مصادیق کار ندارد و در پی اثبات شمول ادعایش است. / جام‌جم

برج آزادی در شب عید غدیر

برج‌نگاره ویژه امامت و ولایت حضرت امیرالمومنین علی(ع) در شب عید سعید غدیر، روی برج آزادی نقش بست. این برج‌نگاره علاوه بر طرح نقاشی نمادین از واقعه غدیر خم، خطوطی در وصف مولای متقیان امام علی(ع) را بر بلندای برج آزادی نشانده. برج‌نگاره ویژه عید سعید غدیرخیم با همکاری مشترک بنیاد رودکی و سازمان زیباسازی شهرداری تهران اجراشد.

رویداد

«مؤسسه پژوهش طنز ایران» آغاز به کار کرد

همزمان با دهه ولایت برای اولین بار در کشور، مؤسسه‌ای با کارویژه مطالعات و پژوهش درباره طنز، آغاز به کار کرد. این مؤسسه فرهنگی، هنری و آموزشی، با ابتکار پژوهشگران باشگاه طنز، دفتر مطالعات جبهه انقلاب اسلامی

و با همراهی اساتید دانشگاه و فعالان حوزه پژوهش و طنز کشور تشکیل و آغاز به کار کرده است.

توصیه جدی رهبر معظم انقلاب اسلامی به توجه ویژه به حوزه طنز، دغدغه و جای خالی پژوهش‌های جدی درباره طنز، نیاز پژوهشگران و فعالان حوزه طنز به مراجعه و بازبینی سرمایه‌های ادبی و هنری این حوزه و نبود نهاد یا سازمان مستقل برای گردآوری و تدوین منابع علمی درباره این حوزه تأثیرگذار و دیرپا را جمله دلایل تاسیس «مؤسسه پژوهش طنز ایران» است.

علاقه‌مندان، پژوهشگران و نویسندگان مرتبط می‌توانند برای همکاری با مؤسسه پژوهش طنز ایران، درخواست خود را به رایانامه iran.ir@IISR۱۴۰۱ ارسال یا با شماره تلفن ۰۲۱-۸۸۹۶۰۴۷۷ تماس بگیرند.

ادبیات

کتاب «جانا» به چاپ پنجم رسید

انتشارات روایت فتح، چاپ پنجم کتاب «جانا» زندگینامه اولین شهید مدافع حرم، محرم ترک راوارد بازار کرد.

محرم ترک، یکی از بهترین‌های تخریب در خنثی‌سازی تله‌های انفجاری و مین‌های دست‌ساز و مریی بسیاری از شهدای مدافع جرمی است که بعد از او نام‌آشنای شهربان شدند. او در شرایطی به شهادت رسید که مردم ایران داغدار شهادت دانشمند جوان هسته‌ای‌شان، شهید مصطفی احمدی‌روشن بودند و فقدان یکی دیگر از بهترین جوان‌هایشان در سکوت خبری آن زمان کم شد.

منصوره قنادیان در کتاب جانا، زندگی سراسر عشق و عاطفه شهید محرم ترک به همسر و فرزندانش، ادب و احترام به پدر و مادرش، معرفت و انسانیت در حق دوستانش و ایمان و غیرت به دین و آیین‌اش را ساده و روان روایت می‌کند. داغ ۲۹ دی ماه ۱۳۹۰ چیزی کمتر از ۲۱ دی‌ماه نداشت اما نام شهید محرم ترک سال‌ها بعد بر سر زبان‌ها آمد. / جام‌جم

